

## UZASADNIENIE

Zasadniczym celem projektowanej regulacji jest stworzenie podstaw prawnych realizacji rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS), o którym mowa w części drugiej w tytule II w rozdziale II (art. 32–35) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1303/2013”. To z kolei umożliwi wdrożenie m.in. działania LEADER, o którym mowa w art. 42–44 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1305/2013” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (PROW 2014–2020). Powyższe wynika z celu nadrzędnego, jakim jest wprowadzenie do krajowego porządku prawnego regulacji dotyczących wsparcia w ramach instrumentu RLKS, w tym wykonanie dyspozycji skierowanych do państw członkowskich Unii Europejskiej (UE), a wyrażonych w art. 32–35 rozporządzenia nr 1303/2013.

Konieczność opracowania ustawy w obszarze RLKS wynika z rozpoczęcia nowej, siedmioletniej perspektywy finansowania polityk UE z budżetu UE (2014–2020) na podstawie nowego pakietu unijnych aktów prawnych, regulujących zasady ich wdrażania. RLKS bazuje na metodzie LEADER, która w ramach perspektywy finansowej 2007–2013 ma zastosowanie w realizacji osi 4 Leader (podejścia LEADER) w ramach programów rozwoju obszarów wiejskich oraz osi priorytetowej 4 zrównoważony rozwój obszarów zależnych głównie od rybactwa w ramach programów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rybackiego (EFR)

w perspektywie finansowej 2007–2013. Niemniej jednak RLKS stanowi nowy instrument rozwoju terytorialnego UE możliwy do zastosowania nie tylko w ramach polityki rozwoju obszarów wiejskich (II filara wspólnej polityki rolnej), przy udziale Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), oraz wspólnej polityki rybackiej, przy udziale Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR – zastępującego EFR), ale także w ramach polityki spójności realizowanej przy udziale Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Zgodnie bowiem z art. 32 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013 RLKS jest wspierany ze środków EFRROW, określanej nazwą LEADER i może być wspierany ze środków EFRR, EFS lub EFMR (EFRROW, EFMR, EFRR i EFS zwane dalej są „EFSI”). Z kolei w Polsce realizacja polityki rozwoju obszarów wiejskich, wspólnej polityki rybackiej i polityki spójności przy udziale funduszy UE, w tym EFSI następuje na podstawie odrębnych ustaw. Skoro zatem RLKS jest wspólnym instrumentem ww. polityk, a zgodnie z art. 32 ust. 3 rozporządzenia nr 1303/2013 wsparcie z właściwych EFSI na rzecz RLKS jest spójne i skoordynowane (poprzez m.in. skoordynowany wybór, zatwierdzanie i finansowanie), konieczne jest przyjęcie wspólnych przepisów mających zastosowanie do wszystkich trzech ww. polityk w osobnej ustawie – projektowanej ustawie o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności, zwanej dalej „ustawą RLKS”.

Wspólne zasady mające zastosowanie do EFSI, w tym podstawowe zasady realizacji RLKS, wspólne dla wszystkich programów (wszystkich EFSI) określone zostały w rozporządzeniu nr 1303/2013. W odniesieniu do RLKS są to przede wszystkim przepisy umiejscowione w części drugiej w tytule III w rozdziale II, tj. w art. 32–35. Kwestie szczegółowe dotyczące poszczególnych EFSI zostały dookreślone w częściach trzeciej i czwartej rozporządzenia nr 1303/2013 oraz w rozporządzeniach dotyczących poszczególnych funduszy, jednak część kwestii pozostawiono Komisji Europejskiej (KE) do regulacji w aktach wykonawczych i delegowanych wydanych w trybie tych rozporządzeń.

Szczególne przepisy dotyczące EFRR i EFS ustanowione są odpowiednio w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 (Dz. Urz.

UE L 347 z 20.12.2013, str. 289) oraz rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 470).

W odniesieniu do EFRROW szczególne przepisy ustanowione są w rozporządzeniu nr 1305/2013, w tym w odniesieniu do LEADER (RLKS) – w szczególności w art. 42–44. Niemniej jednak zasady finansowania EFRROW określone są przede wszystkim w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającym rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 485) i w wydanym na jego podstawie rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 809/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. ustanawiającym zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli, środków rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności (Dz. Urz. UE L 227 z 31.07.2014, str. 69), w tym w odniesieniu do LEADER (realizowanego w ramach RLKS) – w szczególności w art. 60.

W odniesieniu zaś do EFMR szczególne przepisy ustanowione są w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającym rozporządzenia Rady (WE) nr 2328/2003, (WE) nr 861/2006, (WE) nr 1198/2006 i (WE) nr 791/2007 oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1255/2011 (Dz. Urz. UE L 149 z 20.05.2014, str. 1), w tym w odniesieniu do zrównoważonego rozwoju obszarów rybackich i obszarów akwakultury (realizowanego w ramach RLKS) – w tytule V w rozdziale III, tj. w art. 58–64.

Przepisy prawa Unii Europejskiej ustanawiają ogólne założenia systemu realizacji RLKS, powierzając jednocześnie państwom członkowskim odpowiedzialność za realizację zadań w tym zakresie. Z tego względu oraz biorąc pod uwagę, że zgodnie z art. 288 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej przepisy rozporządzeń wydawanych przez organy UE wiążą w całości i są bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich, projektowana ustawa zawiera regulacje określające podstawowe założenia systemu realizacji RLKS w Polsce poprzez przepisy

szczegółowe zapewniające pewność prawną w zakresie, w jakim przepisy unijne są nieprecyzyjne albo niewystarczające z punktu widzenia systemu prawa krajowego.

Główne cele projektowanej ustawy to:

- określenie podmiotów zaangażowanych w proces realizacji RLKS i ich zadań,
- określenie wspólnych zasad realizacji RLKS.

Projekt ustawy określa w szczególności:

- zadania oraz właściwość organów – przede wszystkim zarządów województw i lokalnych grup działania (LGD), w odniesieniu do RLKS, w szczególności w zakresie dokonywania wyboru strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (LSR),
- zasady organizacji LGD,
- proces i zasady wyboru LSR oraz ogólny zakres umów o realizacji LSR (umów ramowych),
- wspólne dla wszystkich programów (funduszy EFSI) zasady realizacji RLKS, w tym zasady wyboru operacji przez LGD oraz wspólne zasady udzielania wsparcia.

W odniesieniu do podstawowych zasad realizacji RLKS, w ustawie proponuje się odesłanie do zasad określonych w przepisach wspólnotowych oraz bezpośrednie odesłanie do art. 32–35 rozporządzenia nr 1303/2013, co pozwoli uniknąć zbędnego powielania przepisów, a więc superfluum ustawowego.

Mając na uwadze, że przepisy rozporządzenia nr 1303/2013 posługują się pojęciem „strategia rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”, a za sprawą realizacji podejścia LEADER w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (PROW 2007–2013) w Polsce, dla określenia strategicznego dokumentu mającego zastosowanie w oddolnym podejściu utrwaliło się użycie nazwy „lokalna strategia rozwoju” (w skrócie LSR), w projektowanej ustawie (w art. 1 pkt 2 lit. b) wprowadzono skrót „LSR” (zamiast „SRLKS”), konsekwentnie stosowany w jej przepisach.

Jak już wspomniano wyżej RLKS jest wspierany przez EFRROW i może być wspierany przez pozostałe fundusze EFSI (EFRR, EFS i EFMR). Zgodnie z zapisami umowy partnerstwa, o której mowa w art. 14 rozporządzenia nr 1303/2013 przyjętej przez KE w dniu 23 maja 2014 r., zwanej dalej „UP”, w Polsce realizacja RLKS odbywać się będzie w ramach PROW 2014–2020 (z udziałem EFRROW), w ramach Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze”, zwanego dalej „PO Rybacko i Morze”,

(z udziałem EFMR) oraz w ramach regionalnych programów operacyjnych (RPO, z udziałem EFRR i EFS), przy czym w przypadku tych ostatnich – zgodnie z decyzją instytucji zarządzających tymi RPO. W praktyce zatem przepisy projektowanej ustawy zastosowanie będą miały jedynie do programów, w których przewidziana jest realizacja RLKS. Zaznaczyć należy jednak, że chodzi tutaj o realizację RLKS w tzw. formule bezpośredniej, o której mowa w UP. Realizacja RLKS w tzw. formule bezpośredniej następuje zgodnie z przepisami części drugiej tytułu II rozdziału II (art. 32–35) rozporządzenia nr 1303/2013, co zasadniczo odróżnia ją od tzw. formuły pośredniej. Ilekroć zatem w ustawie mowa jest o programach należy przez to rozumieć jedynie programy, w ramach których wspierany jest RLKS w tzw. formule bezpośredniej, czego wyrazem jest art. 2 ust. 1 projektowanej ustawy. Biorąc pod uwagę projekty poszczególnych RPO, wspieranie RLKS w formule bezpośredniej przewidziane jest w ramach RPO Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz RPO Województwa Podlaskiego.

Obligatoryjność realizacji RLKS w ramach programu współfinansowanego z EFRROW potwierdzona została w przepisach równoległe projektowanej ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014–2020, zwanej dalej „ustawą PROW 2014–2020”, w art. 3 ust. 1 pkt 14 (działanie LEADER), przy czym zgodnie z art. 3 ust. 3 tego samego projektu wspieranie RLKS (a więc zgodnie z nomenklaturą przyjętą w przepisach dotyczących PROW 2014–2020 – przyznawanie pomocy), w ramach działania LEADER, odbywać się będzie na zasadach określonych w projektowanej ustawie o RLKS, a w zakresie nieuregulowanym w tych przepisach – na zasadach określonych w projektowanej ustawie PROW 2014–2020.

Decyzja dotycząca realizacji RLKS w ramach „PO Rybactwo i Morze” i analogicznie odniesienie do przepisów projektowanej ustawy będzie miało odzwierciedlenie także w projekcie ustawy o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, na podstawie której udzielane będzie wsparcie w ramach tego programu, zwanej dalej „ustawą EFMR”.

Jeśli zaś chodzi o realizację RLKS w ramach RPO, w ramach których udzielanie wsparcia będzie następowało zgodnie z obowiązującą już ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych

w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146), zwaną dalej „ustawą w zakresie polityki spójności”, projektowana ustawa o RLKS (art. 26) przewiduje zmianę przepisów ustawy w zakresie polityki spójności, tj. dodanie w rozdziale 11 „Szczegółowe instrumenty realizacji programów operacyjnych” nowego art. 30a. Zgodnie z ust. 2 nowo projektowanego art. 30a ustawy w zakresie polityki spójności RLKS będzie mógł być wspierany jedynie w ramach RPO (w zakresie polityki spójności), co będzie potwierdzeniem strategicznej decyzji podjętej w tym zakresie w UP. Z kolei ust. 3 analogicznie do przypadku art. 3 ust. 3 projektu ustawy PROW 2014–2020 wskazywał będzie relację pomiędzy przepisami ustawy RLKS i ustawy zmienianej przepisami ustawy RLKS.

Zgodnie z zapisami UP kluczową rolę w realizacji RLKS (poza LGD) odgrywać będą samorzady województw. Zgodnie bowiem z art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy w zakresie polityki spójności instytucjami zarządzającymi RPO są zarządy województw. Z kolei, mimo że instytucjami zarządzającymi PROW 2014–2020 i „PO Rybactwo i Morze” będą odpowiednio minister właściwy do spraw rozwoju wsi i minister właściwy do spraw rybołówstwa, to jednak zadania te w odniesieniu do RLKS powierzone zostaną samorządom województw jako instytucjom pośredniczącym, które reprezentowane są przez zarządy województw. W przypadku PROW 2014–2020 znajduje to wyraz w art. 5 ust. 1 i 5 równolegle projektowanej ustawy PROW 2014–2020, a w przypadku „PO Rybactwo i Morze” powinno znaleźć odzwierciedlenie w ustawie EFMR. Ponieważ zadania związane z samym przyznawaniem pomocy w ramach PROW 2014–2020, a więc także w ramach LEADER, zgodnie z art. 6 ust. 2 projektowanej ustawy PROW 2014–2020 należą do agencji płatniczej (Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa), dla zachowania kluczowej roli samorządów województw w realizacji RLKS, zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 3 projektowanej ustawy PROW 2014–2020, zadania te w odniesieniu do działania LEADER wykonywać będzie także samorząd województwa. Mając jednak na uwadze, że w ustawie w zakresie polityki spójności zadania adresowane są do zarządu województwa, a w przypadku projektowanej ustawy PROW 2014–2020 do samorządu województwa, w celu uniknięcia wątpliwości w art. 2 ust. 2 projektowanej ustawy o RLKS, wskazano rolę, jaką pełni zarząd województwa w odniesieniu do poszczególnych programów współfinansowanych ze środków EFSI. Takie jasne i precyzyjne wskazanie zadań

zarządu województwa powoduje, że w dalszej części ustawy możliwe jest posługiwanie się pojęciem „zarząd województwa”.

Stosownie do art. 33 ust. 3 rozporządzenia nr 1303/2013 LSR wybierane są przez komisję utworzoną w tym celu przez odpowiedzialną instytucję lub instytucje zarządzające (i zatwierdzone przez odpowiedzialną instytucję lub instytucje zarządzające). W art. 3 projektowanej ustawy określono podstawowe wymagania co do składu tej komisji, wskazując, że jej członkami będą przedstawiciele zarządu województwa (w tym przewodniczący i jego zastępca), eksperci (stanowiący co najmniej 1/3 składu komisji i powoływani na zasadach określonych w art. 49 ustawy w zakresie polityki spójności) oraz na wniosek ministrów właściwych do spraw rozwoju wsi, rybołówstwa i rozwoju regionalnego – ich przedstawiciele. W projektowanej ustawie określono także tryb powoływania tej komisji, sposób podejmowania przez nią uchwał oraz wskazano, kto zapewnia jej obsługę. Mając na uwadze kluczową rolę samorządu województwa i zapisy UP, zgodnie z art. 3 ust. 1 projektowanej ustawy, komisję powołuje zarząd województwa, co w praktyce oznaczać będzie utworzenie osobnych komisji we wszystkich 16 województwach.

Zgodnie z art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013 RLKS jest kierowany przez LGD, w skład których wchodzi przedstawiciele władz publicznych, lokalnych partnerów społecznych i gospodarczych oraz mieszkańców, a na poziomie podejmowania decyzji ani władze publiczne – określone zgodnie z przepisami krajowymi – ani żadna z grup interesu nie posiada więcej niż 49% praw głosu. Z kolei zgodnie z art. 34 ust. 2 rozporządzenia nr 1303/2013 odpowiedzialne instytucja lub instytucje zarządzające zapewniają, aby LGD wybrały jednego partnera w ramach grupy jako partnera wiodącego w kwestiach administracyjnych i finansowych albo zrzęszyły się w ustanowionej na podstawie prawa wspólnej strukturze. Art. 4 ust. 1 projektowanej ustawy przesądza, że w przypadku Polski zastosowanie ma drugi ze wskazywanych przez prawodawcę unijnego wariantów i wymagane jest, aby LGD działało jako stowarzyszenie. Dodatkowo projektowany przepis wskazuje, że stowarzyszenie to musi posiadać osobowość prawną, stąd wykluczona jest możliwość zrzęszania się LGD w formie stowarzyszenia zwykłego, o którym mowa w rozdziale 6 (art. 40–43) ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855, z późn. zm.), z uwagi m.in. na brak osobowości prawnej zawarty w art. 40 ust. 1 tej ustawy. Zatem, co do zasady, do tworzenia i działania LGD

zastosowanie mają przepisy ustawy – Prawo o stowarzyszeniach, przy czym wzorem regulacji mających zastosowanie do LGD w ramach PROW 2007–2013, tj. art. 15 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. z 2013 r. poz. 173), zwanej dalej „ustawą PROW 2007–2013”, oraz do lokalnych grup rybackich (LGR) w ramach Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013” (PO RYBY 2007–2013), tj. w art. 16 ustawy z dnia 3 kwietnia 2009 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Rybackiego (Dz. U. Nr 72, poz. 619 i Nr 157, poz. 1241), zwanej dalej „ustawą EFR”, projektowana ustawa (art. 4 ust. 3) zawiera szczególne przepisy (odmienne w stosunku do przepisów ustawy – Prawo o stowarzyszeniach) mające zastosowanie jedynie do LGD w ramach RLKS.

Zgodnie z art. 4 ust. 3 pkt 1 projektowanej ustawy członkami zwyczajnymi LGD oprócz osób fizycznych mogą być także osoby prawne, w tym jednostki samorządu terytorialnego, co pozwoli LGD spełnić warunek zawarty w art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013 dotyczący składu LGD. Z uwagi na zadania samorządu województwa w zakresie RLKS z możliwości bycia członkiem LGD wyłączone są natomiast województwa. Przepis ten wyklucza także klasyfikowanie LGD jako stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 84 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.) oraz w art. 75 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 595, z późn. zm.), nad działalnością których, zgodnie z art. 8 ust. 5 pkt 1 ustawy – Prawo o stowarzyszeniach, nadzór sprawuje właściwy wojewoda. W praktyce, jeśli chodzi o jednostki samorządu terytorialnego, w skład LGD będą mogły wchodzić jedynie gminy i powiaty.

Kluczowa rola samorządów województwa znalazła wyraz także w art. 4 ust. 3 pkt 2, zgodnie z którym nadzór nad LGD sprawuje marszałek województwa, a nie starosta, jak by wynikało to z art. 8 ust. 5 pkt 2 ustawy – Prawo o stowarzyszeniach.

Co do zasady, stowarzyszenie, zgodnie z art. 34 ustawy – Prawo o stowarzyszeniach, może prowadzić działalność gospodarczą według ogólnych zasad określonych w odrębnych przepisach, a dochód z tej działalności służy realizacji celów statutowych i nie może być przeznaczony do podziału między jego członków. Z uwagi jednak na specjalną rolę jaką LGD odgrywać będzie w systemie realizacji RLKS projektowana



ustawa (wzorem ustawy PROW 2007–2013 i ustawy EFR) wskazuje, że LGD może prowadzić działalność gospodarczą służącą realizacji LSR i w zakresie określonym w jej statucie (art. 4 ust. 3 pkt 3).

Zgodnie z art. 34 ust. 3 lit. f rozporządzenia nr 1303/2013 zadania LGD obejmują m.in. wybór operacji i ustalanie kwoty wsparcia. O ile jednak w ramach PROW 2007–2013, czy PO RYBY 2007–2013, wybór operacji dokonywany był przez odrębny organ LGD/LGR (inny niż organy wymagane ustawą – Prawo o stowarzyszeniach), w przypadku RLKS proponuje się, aby zadania z art. 34 ust. 3 lit. f rozporządzenia nr 1303/2013 realizowane były albo przez oddzielny organ (radę), albo przez zarząd LGD. Przesądzenie tej kwestii powinno znaleźć się w statucie LGD, zgodnie z art. 4 ust. 3 pkt 4 projektowanej ustawy. Jeśli jednak LGD (walne zebranie członków albo zebranie delegatów) zdecyduje o powołaniu rady, zgodnie z art. 4 ust. 4 projektowanej ustawy, członkowie rady nie mogą być równocześnie ani członkami organu kontroli wewnętrznej LGD, ani członkami jej zarządu, ani pracownikami tej LGD.

Niezależnie od tego, czy wyboru operacji i ustalania kwoty wsparcia w danej LGD dokonuje rada czy zarząd organ ten powinien spełniać zasady dotyczące podejmowania decyzji wynikające z art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013 (zakaz dominującej pozycji dla którejkolwiek z grup interesu). Mając na uwadze powyższe oraz znaczenie wiedzy i doświadczenia osób realizujących te zadania, projektowana ustawa (art. 4 ust. 5) przewiduje ograniczenie, co do możliwości udzielania pełnomocnictw przez członków rady.

Mając na uwadze dotychczas funkcjonujące LGD oraz LGR, zgodnie z przepisem dostosowującym (art. 27 projektowanej ustawy), za LGD uznaje się także LGD w rozumieniu ustawy PROW 2007–2013 oraz LGR w rozumieniu ustawy EFR, o ile spełnią wymagania określone w art. 4 ustawy i przepisach rozporządzenia nr 1303/2013. Z kolei z uwagi na podstawę tworzenia LGD określoną w art. 4 proponuje się, aby projektowana ustawa (art. 25) zmieniła art. 15 ustawy PROW 2007–2013, uchylając możliwość tworzenia nowych LGD na podstawie tej ostatniej ustawy.

Mając na uwadze kluczową rolę samorządów województw w realizacji RLKS oraz postulat skoordynowanego wsparcia, zawarty w art. 32 ust. 3 rozporządzenia nr 1303/2013, istotne jest, aby w sprawach związanych z daną LSR właściwy był zawsze ten sam samorząd województwa – dotyczy to zarówno udzielania wsparcia, jak

i wyboru LSR. W przypadku udzielania wsparcia w ramach LSR właściwy będzie zarząd województwa, z którym została zawarta umowa ramowa dotycząca LSR, w ramach której realizowana ma być operacja. Dotyczy to wszystkich poddziałań (zakresów wsparcia) RLKS z wyjątkiem wsparcia przygotowawczego, które udzielane jest przed wyborem LSR. W przypadku wsparcia przygotowawczego i samego wyboru LSR właściwy będzie samorząd województwa, na obszarze którego znajduje się siedziba wnioskodawcy, zgodnie z art. 21 § 1 pkt 3 Kodeksu postępowania administracyjnego (k.p.a.). W przypadku wyboru LSR wynika to z art. 12 ust. 1 projektowanej ustawy, który, wyłączając stosowanie k.p.a. w postępowaniu w sprawie oceny spełnienia warunków wyboru i w sprawie wyboru LSR, wskazuje, że przepisy dotyczące m.in. właściwości miejscowej wskazane w k.p.a. mają zastosowanie. Ponieważ stowarzyszenie ma swobodę w określaniu swojej siedziby, a właściwym samorządem województwa powinien być ten, na obszarze którego realizowana ma być LSR, projektowana ustawa zawiera ograniczenie, zgodnie z którym siedziba LGD może być jedynie w miejscowości położonej w województwie, którego obszar objęty jest LSR (art. 4 ust. 2). Podejście się nie zmienia w przypadku LSR, których obszar wykracza poza granice jednego województwa (LGD/LSR tzw. międzywojewódzkie) – grono potencjalnych właściwych samorządów województw ograniczone jest jedynie do województw, których obszary (fragmenty obszarów) objęte są LSR, a rozstrzygające jest położenie siedziby LGD. W przypadku udzielania wsparcia w ramach pozostałych poddziałań właściwy będzie zarząd województwa, z którym zawarta jest umowa ramowa, zgodnie z art. 24 projektowanej ustawy.

Art. 5–14 projektowanej ustawy dotyczą zasad wyboru LSR. W art. 5 projektu ustawy określono warunki, jakie musi spełniać LSR oraz wskazano obszary tematyczne, jakich dotyczyć będą kryteria wyboru LSR, a także wprowadzono zastrzeżenie, iż wyboru LSR dokonuje się do wysokości dostępnych środków przeznaczonych na realizację LSR wskazanych w ogłoszeniu o naborze wniosków o wybór LSR.

Zgodnie z art. 33 ust. 6 rozporządzenia nr 1303/2013 liczba ludności obszaru objętego LSR nie może być mniejsza niż 10 000 i większa niż 150 000 mieszkańców, jednak w należycie uzasadnionych przypadkach i na wniosek państwa członkowskiego, Komisja może przyjąć lub zmienić te limity w decyzji akceptującej lub zmieniającej odpowiednio umowę partnerstwa, na podstawie art. 15 ust. 2 lub 3, w przypadku tego państwa w celu uwzględnienia obszarów o bardzo niskiej lub wysokiej gęstości

zaludnienia lub w celu zapewnienia spójności terytorialnej obszarów objętych strategiami rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność. Zapisy UP wskazują, że w Polsce w przypadku LGD na obszarach wiejskich i rybackich liczba ludności objęta LSR powinna wynosić minimum 30 000, a maksimum 150 000 mieszkańców oraz obszar realizacji LSR musi obejmować co najmniej dwie gminy, natomiast w przypadku LGD na obszarach miejskich minimalna liczba ludności objętych LSR wynosi 20 000 mieszkańców, niezależnie czy dotyczy całego miasta, dzielnicy czy grupy dzielnic. Powyższe znalazło odzwierciedlenie w projektowanym art. 5 ust. 1 pkt 2. Jako uzasadnienie podniesienia limitu do 30 000 powołano się na rekomendacje wynikające z niezależnej ekspertyzy oraz realizację większej liczby operacji dzięki ograniczeniu wydatków na koszty bieżące LGD oraz spójność terytorialną obszaru objętego LSR. Zgodnie z PROW 2014–2020 działanie LEADER (RLKS realizowany z udziałem EFRROW) realizowane może być na obszarach wiejskich, przez które rozumieć należy obszar całego kraju, z wyłączeniem obszaru miast o liczbie mieszkańców większej niż 20 000. Zatem w przypadku LSR, która finansowana ma być z udziałem środków EFRROW, warunki dotyczące minimalnej liczby ludności i minimalnej liczby gmin muszą być spełnione w odniesieniu do obszaru wiejskiego, co znalazło wyraz w art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. a projektowanej ustawy.

Zgodnie z zapisami UP dopuszcza się realizację strategii jedno- lub wielofunduszowych, jednak przy zachowaniu podstawowej zasady 1 LGD – 1 obszar – 1 LSR. Wyjątek może dotyczyć obszarów zdominowanych przez sektor rybacki, na których w szczególnie uzasadnionych przypadkach zarząd województwa może dopuścić funkcjonowanie dwóch spójnych LSR – ogólnej i branżowej rybackiej. Podstawowym obszarem realizacji LSR, na którym funkcjonuje tylko jedna LGD, jest obszar gminy. Mając na uwadze doświadczenia wynikające z wyboru LGD do realizacji LSR w ramach PROW 2007–2013, zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 3 projektowanej ustawy, zachowanie powyższej zasady wymagać będzie, aby gminy, których obszar objęty jest LSR, były członkami LGD realizującej tę LSR i nie były członkami innych LGD. Wyjątkiem od tej zasady mogą być LSR współfinansowane jedynie ze środków EFMR (LSR rybacka) – w takim przypadku dopuszcza się objęcie przez LSR rybacką obszaru, który jest również objęty LSR współfinansowaną z innych niż EFMR funduszy EFSI. W konsekwencji oznacza to, że dana gmina będzie mogła być członkiem zarówno LGD realizującej LSR rybacką, jak i LGD realizującej LSR współfinansowaną z innych niż

**EFMR funduszy EFSI bez uszczerbku dla możliwości wybrania tych LSR do finansowania (art. 5 ust. 2).**

W art. 5 ust. 3 pkt 1 projektowanej ustawy wskazano obszary, których dotyczyć będą kryteria wyboru LSR. Jeśli chodzi o „poziom zaangażowania w realizację LSR środków innych niż środki przewidziane na realizację programu”, to kryterium w tym obszarze powinno dotyczyć poziomu zaangażowania środków własnych wnioskodawcy/beneficjenta oraz LGD. Jednak same kryteria wskazane zostaną w regulaminie konkursu, którego szczegółowe wymogi wskazane są w art. 9 projektowanej ustawy.

Aby uniknąć wątpliwości dotyczącej spełniania warunków powiązanych z liczbą ludności, w art. 5 ust. 4 projektowanej ustawy wskazano, że liczba ludności powinna być ustalana na podstawie danych ogłoszonych przez Główny Urząd Statystyczny według stanu na 31 grudnia 2013 r.

Ponadto, w projektowanej ustawie wskazano, iż wyboru LSR dokonuje się na wniosek LGD (art. 6) składany do właściwego zarządu województwa na odpowiednim formularzu i w określonym terminie (art. 7), określono zawartość ogłoszenia oraz miejsce i termin jego podania do publicznej wiadomości (art. 8), a także podmiot odpowiedzialny za opracowanie formularza wniosku o wybór LSR, tj. ministra właściwego do spraw rozwoju wsi oraz ministra właściwego do spraw rybołówstwa oraz jego udostępnienie, tj. zarząd województwa (art. 7 pkt 1).

Wybór LSR dokonywany jest w drodze konkursu (art. 9. ust. 1) przeprowadzanego na podstawie regulaminu konkursu. W art. 9 ust. 2 określono następujące elementy, które w szczególności powinien zawierać regulamin:

- 1) tryb składania wniosków o wybór LSR i sposób uzupełniania w nich braków oraz poprawiania w nich oczywistych omyłek;
- 2) kryteria wyboru LSR wraz z podaniem ich znaczenia i sposobu oceny;
- 3) minimalną liczbę punktów, której uzyskanie jest niezbędne do wyboru LSR;
- 4) sposób ustalania wysokości dostępnych środków przeznaczonych na realizację LSR;
- 5) sposób podania do publicznej wiadomości wysokości środków dostępnych w ramach konkursu przeznaczonych na realizację LSR;
- 6) sposób podania do publicznej wiadomości wyników konkursu;
- 7) formę i sposób udzielania LGD wyjaśnień w kwestiach dotyczących konkursu.

Istotnym elementem regulaminu jest wskazanie sposobu ustalania wysokości dostępnych środków, co pozwoli nie tylko na określenie dostępnych w ramach danego konkursu środków, ale umożliwi poszczególnym LGD wyliczenie maksymalnej alokacji na poszczególne LSR, o której mowa w art. 33 ust. 5 rozporządzenia nr 1303/2013.

Postępowanie wszczynane złożeniem wniosku o wybór LSR i kończone zawarciem umowy ramowej podzielone jest na dwa etapy – ocenę spełniania warunków wyboru (o których mowa w art. 5 ust. 1 projektowanej ustawy) uregulowaną w art. 10 projektowanej ustawy oraz ocenę spełnienia kryteriów wyboru LSR (dotyczących obszarów wymienionych w art. 5 ust. 3 pkt 1 projektowanej ustawy i określonych w regulaminie konkursu) uregulowaną w art. 11 projektowanej ustawy, przy czym warunkiem uwzględnienia wniosku o wybór LSR w drugim etapie (w ocenie spełnienia kryteriów wyboru LSR) jest pozytywny wynik oceny spełnienia warunków wyboru, zgodnie z art. 10 ust. 6 projektowanej ustawy.

W celu uniknięcia wątpliwości, czy informacja o odrzuceniu LSR, kierowana do LGD zgodnie z art. 10 ust. 4 projektowanej ustawy (w razie niespełnienia warunków wyboru), stanowi akt/czynność z zakresu administracji publicznej, który podlega kontroli sądów administracyjnych (w ramach skargi), o której mowa w art. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą PPSA”, art. 10 ust. 5 projektowanej ustawy jednoznacznie przesądza o możliwości złożenia w tym zakresie skargi w ramach kontroli sądowoadministracyjnej, na zasadach i w trybie określonych dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy PPSA. Takie odesłanie do ustawy PPSA oznacza, że zastosowanie mają m.in. przepisy art. 52 § 3 tej ustawy, zgodnie z którymi skargę można wnieść po uprzednim wezwaniu na piśmie właściwego organu – w terminie 14 dni od dnia, w którym skarżący dowiedział się lub mógł się dowiedzieć o wydaniu aktu lub podjęciu innej czynności – do usunięcia naruszenia prawa oraz art. 53 § 3, zgodnie z którym skargę wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia odpowiedzi organu na wezwanie do usunięcia naruszenia prawa, a jeżeli organ nie udzielił odpowiedzi na wezwanie, w terminie 60 dni od dnia wniesienia wezwania o usunięcie naruszenia prawa. Kontroli sądowoadministracyjnej na tych samych zasadach podlega także uchwała komisji wybierającej LSR (zawierająca

wyniki dokonanego przez komisję wyboru), zgodnie z art. 11 ust. 6 projektowanej ustawy.

Zgodnie z art. 32 ust. 4 rozporządzenia nr 1303/2013, w przypadku gdy komisja odpowiedzialna za wybór stwierdzi, że realizacja wybranej LSR wymaga wsparcia ze strony więcej niż jednego funduszu, może ona wyznaczyć – zgodnie z krajowymi przepisami i procedurami – fundusz wiodący w celu wspierania wszystkich kosztów bieżących i kosztów animacji na mocy art. 35 ust. 1 lit. d i e związanych z daną LSR. Mając na uwadze powyższe, art. 11 ust. 1 projektowanej ustawy dodatkowo przesądza, że w przypadku LSR, które mają być finansowane z więcej niż jednego EFSI, w uchwale o wyborze LSR wskazuje się fundusz wiodący, przy czym w wyznaczaniu tego funduszu pod uwagę należy wziąć wysokość wkładu poszczególnych EFSI w realizację LSR oraz dostępność środków w ramach poszczególnych programów.

Art. 11 ust. 4 zawiera przepis o warunkowym wyborze LSR, w przypadku gdy LSR otrzymała minimalną liczbę punktów, której uzyskanie jest niezbędne do wyboru LSR, jednakże nie otrzymała minimalnej liczby punktów, określonej w regulaminie konkursu co najmniej dla jednego kryterium. W takim przypadku, zgodnie z art. 14 ust. 3, LGD zobowiązana jest do wprowadzenia odpowiednich zmian w LSR w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy ramowej. Taki zabieg pozwoli na zapewnienie wysokiej jakości wszystkich wybranych LSR.

Art. 12 projektowanej ustawy statuuje podstawowe reguły, jakimi kieruje się zarząd województwa oraz komisja, prowadząc postępowanie w sprawie oceny spełniania warunków wyboru LSR i w sprawie wyboru LSR. Mając na uwadze, że postępowanie to kończy się zawarciem umowy cywilnoprawnej, zgodnie z art. 12 ust. 1 projektowanej ustawy, do postępowania w sprawie oceny spełniania warunków wyboru i w sprawie wyboru LSR nie będą stosowane przepisy k.p.a. z wyjątkiem przepisów dotyczących właściwości miejscowej organów, wyłączenia pracowników organu, doręczeń, udostępniania akt, skarg i wniosków, o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej. Takie odesłanie do k.p.a. oznacza, że chociażby przepisy dotyczące wyłączenia pracowników organu zastosowanie będą miały także do ekspertów będących członkami komisji wybierającej LSR. Dodatkowo w przypadku postępowania w sprawie oceny spełniania warunków wyboru stosuje się określone w k.p.a. zasady dotyczące wezwań, bowiem tylko na tym etapie przewiduje się wzywanie LGD do wykonania określonych czynności. Na etapie oceny w sprawie wyboru LSR komisja wybierająca LSR ocenia

materiał dowodowy w takim kształcie, jaki został jej przedłożony. Z kolei art. 12 ust. 2–4 projektowanej ustawy wskazują pozostałe reguły mające zastosowanie w prowadzonym przez zarząd województwa oraz komisję wybierającą LSR postępowaniu w sprawie oceny spełnienia warunków wyboru i w sprawie wyboru LSR. Jest to podejście odmienne w stosunku do tego, które wynika z art. 7 i art. 9 oraz art. 77 § 1 k.p.a., a wzorowane jest na zasadach mających zastosowanie do wyboru LGD w ramach PROW 2007–2013 (art. 21 ust. 2 i 3 w związku z art. 23 ust. 2 oraz art. 14 ust. 2b ustawy PROW 2007–2013). Zgodnie z art. 7 k.p.a. w toku postępowania administracyjnego organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na uwadze interes społeczny i słuszny interes obywateli. Natomiast zgodnie z art. 12 ust. 2 pkt 1 projektowanej ustawy w postępowaniu w sprawie oceny spełnienia warunków wyboru i w sprawie wyboru LSR, zarząd województwa oraz komisja, przed którymi toczy się postępowanie, stoją na straży praworządności. Stojąc na straży praworządności, ograniczają swoją aktywność w takim postępowaniu do czynności, które mają podstawę w przepisach prawa, a jednocześnie dbają o to, aby ich rozstrzygnięcia były zgodne z prawem. Zgodnie z art. 77 § 1 k.p.a. organ administracji publicznej jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy. Natomiast zgodnie z art. 12 ust. 2 pkt 2 projektowanej ustawy zarząd województwa oraz komisja są obowiązane jedynie rozpatrzyć wniosek o wybór LSR i załączone do niego dokumenty oraz dowody przedstawione przez LGD w toku postępowania w sprawie oceny spełnienia warunków wyboru (w sposób wyczerpujący). Natomiast w miejsce obowiązku organu dotyczącego zebrania materiału dowodowego, zgodnie z art. 12 ust. 4, LGD uczestnicząca w postępowaniu w sprawie oceny spełnienia warunków wyboru jest obowiązana przedstawiać dowody oraz dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek, a ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Tym samym zarząd województwa i komisje, rozstrzygając czy LSR może być wybrana, opierają się na wniosku o wybór LSR i załączonych do niego dokumentach oraz dowodach przedstawionych przez LGD w toku postępowania w sprawie oceny spełnienia warunków wyboru. Zatem ustalenia faktyczne poczynione w toku takiego postępowania powinny uwzględniać cały materiał dowodowy, a nie jedynie jego

wybrane fragmenty – ustalenia faktyczne powinny być logicznie spójne z całym materiałem dowodowym. Jednocześnie zarząd województwa i komisja nie są obowiązane do zbierania materiału dowodowego, a jedynie do jego rozpatrzenia w całości. Opierają się zatem na dowodach dostarczonych przez LGD, a przede wszystkim na wniosku oraz dołączonych do niego dokumentach. Nie są obowiązane do zbierania materiału dowodowego, ale jednocześnie, stosując na podstawie art. 12 ust. 1 projektowanej ustawy przepisy k.p.a. dotyczące wezwań (m.in. art. 50 k.p.a.), zarząd województwa może wzywać LGD do udziału w podejmowanych czynnościach i składania wyjaśnień, jeżeli jest to niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy. Z kolei zgodnie z art. 12 ust. 4 projektowanej ustawy na LGD spoczywa obowiązek zadośćuczynienia tym wezwanom, a także przedstawiania dowodów potwierdzających, że spełnia zarówno warunki, jak i kryteria wyboru LSR. Dlatego też materiał dowodowy, na którym opierają swoje rozstrzygnięcia zarząd województwa oraz komisja, może obejmować swoim zakresem nie tylko wniosek i dołączone do niego dokumenty. LGD uczestnicząca w postępowaniu w sprawie oceny spełniania warunków wyboru i w sprawie wyboru LSR jest obowiązana przedstawiać dowody oraz dawać wyjaśnienia, co do okoliczności sprawy, zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek. Regulacja zawarta w art. 12 ust. 4 projektowanej ustawy wskazująca, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne jest analogiczna do tej zawartej w art. 6 Kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 9 k.p.a. organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego i organy czuwają nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu niezajomości prawa, i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek. Natomiast zgodnie z art. 12 ust. 3 projektowanej ustawy zarząd województwa w postępowaniu w sprawie oceny spełniania warunków wyboru udziela LGD, na ich żądanie (a nie z urzędu), niezbędnych pouczeń co do okoliczności faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania w sprawie oceny spełniania warunków wyboru i w sprawie wyboru LSR. Zgodnie z art. 12 ust. 3 i 4 projektowanej ustawy, wezwania, wyjaśnienia składane przez LGD lub pouczenia mają miejsce na etapie postępowania w sprawie oceny spełniania



warunków wyboru LSR. Postępowanie w sprawie wyboru LSR prowadzone przez komisję odbywa się bez udziału LGD, na tym etapie nie przewiduje się już również żadnych wyjaśnień czy wezwań. W ten sposób zostaje zapewnione równe traktowanie wszystkich LGD biorących udział w konkursie.

Zgodnie z art. 13 projektowanej ustawy do LSR nie mają zastosowania przepisy ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, w szczególności przepisy dotyczące strategii rozwoju (Dz. U. z 2014 r. poz. 1649).

W art. 14 projektowanej ustawy określono, że zatwierdzenie LSR odbywa się w drodze umowy niezwłocznie po dokonaniu wyboru LSR. Przyjęcie tej formy związane jest ze złożonością jej przedmiotu. Załącznikiem do umowy ramowej jest LSR, która jest dokumentem rozbudowanym, zawierającym przede wszystkim cele rozwoju danego obszaru, wskaźniki pomiaru osiągnięcia tych celów, a także harmonogram ich osiągnięcia (plan działania). Realizacja strategii przewidziana jest do 2022 r., a więc z pewnością pierwotne założenia będą podlegały aktualizacji. Konieczne będzie dostosowanie, np. diagnozy obszaru, do zmieniających się warunków społecznych czy gospodarczych. Mając na uwadze powyższe, przyjęcie jako formy zatwierdzenia LSR umowy jest rozwiązaniem właściwym, zapewniającym odpowiednią elastyczność. Dodatkowo należy wskazać, że realizacja LSR w okresie 2007–2013 również odbywała się na podstawie umowy.

Umowa ramowa zawierana jest pod rygorem nieważności, w formie pisemnej.

Ponadto art. 14 zawiera elementy, które w szczególności zawierać będzie umowa ramowa.

Dodatkowo, zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 3 projektowanej ustawy, regulamin konkursu na LSR określa w szczególności kryteria wyboru LSR wraz z podaniem minimalnej liczby punktów dla każdego kryterium, z kolei pkt 4 wskazuje na konieczność określenia minimalnej liczby punktów (ze wszystkich kryteriów) niezbędnej do wyboru LSR. Zgodnie z art. 11 ust. 4, w przypadku gdy LSR uzyska minimalną liczbę punktów w ramach wszystkich kryteriów przy jednoczesnym niespełnieniu minimum w ramach któregośkolwiek z kryteriów, LSR jest wybrana pod warunkiem wprowadzenia odpowiednich zmian w LSR, co zostało doprecyzowane w art. 14 ust. 3. Zgodnie z tym przepisem LGD zobowiązana jest do wprowadzenia do LSR zmian, które pozwolą na osiągnięcie minimalnych poziomów punktów w ramach poszczególnych kryteriów.

Ponadto art. 14 ust. 4 pkt 7 projektowanej ustawy wskazuje, że umowa ramowa określać będzie m.in. warunki zmiany albo rozwiązania umowy, a w szczególności dotyczyć to powinno zmiany ewentualnej zmiany alokacji funduszy EFSI, w przypadku gdy w LSR zwiększany jest poziom wskaźników realizacji tej LSR lub z uwagi na wyniki przeprowadzonych kontroli realizacji LSR. Jednocześnie wśród elementów umowy ramowej wskazano zobowiązanie LGD do stosowania wytycznych, o których mowa w art. 8 ust. 2 projektu ustawy PROW 2014–2020.

Art. 15 projektowanej ustawy wskazuje, że formularze wniosku o wybór LSR i umowy ramowej, a także regulamin wyboru tworzone przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi i rybołówstwa powinny być uzgodnione i zaopiniowane przez odpowiednie podmioty, przy czym uzgodnienie powinno dotyczyć instytucji zarządzających pozostałymi programami, a opiniowanie pozostałych podmiotów zaangażowanych w realizację RLKS.

Mając na uwadze postulat skoordynowanego udzielania wsparcia, wyrażony w art. 32 ust. 3 rozporządzenia nr 1303/2013, zgodnie z art. 16 ust. 1 projektowanej ustawy, **wsparcie przygotowawcze, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1303/2013, temu samemu podmiotowi może być udzielone tylko raz i tylko w ramach jednego programu współfinansowanego z EFSI. Projektowany art. 16 ust. 2 pkt 2, w tym odesłanie do projektowanego art. 5 ust. 2, wyklucza także udzielenie wsparcia na przygotowanie dwóch LSR dla tego samego obszaru z uwzględnieniem wyjątków związanych z branżowymi rybackimi LSR.** Z kolei zgodnie z art. 16 ust. 2 pkt 1 do obszaru planowanego do objęcia LSR zastosowanie mają wymogi określone w art. 5 ust. 2 pkt 2 projektowanej ustawy, dotyczące obszaru objętego LSR (podczas późniejszego wyboru LSR), a więc minimalne i maksymalne liczby ludności oraz gmin objętych przygotowywanymi LSR.

W art. 17 projektowanej ustawy określono warunki udzielenia wsparcia na wdrażanie operacji w ramach LSR, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013. Pozostałe wspólne zasady dotyczące tego wsparcia przewidziane są w art. 19–23 projektowanej ustawy. Zgodnie z art. 17 ust. 1 projektowanej ustawy wsparcie na wdrażanie operacji w ramach LSR może być udzielone, jeżeli spełnione są warunki udzielenia wsparcia (przyznania pomocy lub dofinansowania projektu) określone m.in. w odpowiednich ustawach (w ustawie w zakresie polityki spójności, równoległe projektowanej ustawie PROW 2014–2020, czy przyszłej ustawie EFR).

Wsparcie może być udzielone tylko na operacje wybrane przez LGD i w ramach dostępnych środków wskazanych w umowie ramowej. W art. 17 ust. 2 projektowanej ustawy określono przesłanki, których zaistnienie z mocy prawa będzie stanowiło o nieprawidłowości dokonania wyboru operacji przez LGD w ramach zakresu dotyczącego realizacji operacji w ramach lokalnych strategii rozwoju. Do przesłanek tych należy brak zastosowania określonych w LSR: procedury zapewniającej bezstronność członków rady, brak prawidłowej oceny według kryteriów wyboru operacji, a także brak zachowania wymaganego przepisami rozporządzenia nr 1303/2013 składu rady oraz parytetu. Zgodnie z art. 17 ust. 3 projektowanej ustawy wsparcie to może być udzielone także LGD – w ramach projektu grantowego, tj. operacji, która obejmuje swoim zakresem grupę projektów realizowanych w jej ramach przez podmioty inne niż LGD ubiegająca się o to wsparcie oraz operacji własnych LGD. Zgodnie z art. 17 ust. 4 projektowanej ustawy do projektów grantowych zastosowanie będą miały art. 35 i art. 36 ustawy w zakresie polityki spójności, a zgodnie z art. 17 ust. 5 projektowanej ustawy art. 17 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 projektowanej ustawy, zamiast do wyboru projektu grantowego zastosowanie będą miały do wyboru grantobiorców. Natomiast zgodnie z art. 17 ust. 6 wsparcie na operacje własne LGD może być udzielone, pod warunkiem że nikt inny uprawniony do wsparcia nie zgłosił zamiaru realizacji takiej operacji.

Z kolei wsparcie przygotowania i realizacji przedsięwzięć LGD w zakresie współpracy, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 1303/2013, oraz kosztów bieżących i animowania, o których mowa w art. 35 ust. 1 lit. d i e rozporządzenia nr 1303/2013, zgodnie z art. 18 ust. 1 projektowanej ustawy, udzielane będzie jedynie LGD, które zawrą umowę ramową, przy czym zgodnie z art. 18 ust. 2 wsparcie kosztów bieżących i animowania udzielane będzie do wysokości środków określonych na to wsparcie w ramach umowy ramowej.

W art. 19 projektowanej ustawy określono termin i sposób podawania do publicznej wiadomości ogłoszenia o naborze wniosków o wsparcie wdrażania operacji w ramach LSR, które będą wybrane przez LGD w trybie konkursowym. Wskazano także elementy, które w szczególności będzie ogłoszenie zawierać. Z kolei art. 20 wskazuje, do kogo składa się wnioski o wsparcie wdrażania operacji w ramach LSR (co do zasady do właściwej LGD, jednak w przypadku gdy LGD jest wnioskodawcą – do właściwego zarządu województwa).

Art. 21–23 projektowanej ustawy dotyczą kwestii procedowania z wnioskami o wsparcie wdrażania operacji w ramach LSR, przy czym art. 21 dotyczy wyboru operacji, art. 22 – procedury odwoławczej od tego wyboru, a art. 23 – udzielania wsparcia (przyznawania pomocy lub dofinansowania projektu) przez właściwą instytucję.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 projektowanej ustawy LGD niezwłocznie po przyjęciu wniosku dokonuje oceny zgodności operacji z LSR. Stosownie do art. 21 ust. 4 projektowanej ustawy operacje zgodne z LSR są przedmiotem wyboru dokonywanego przez radę LGD. Zgodnie z art. 21 ust. 5 projektowanej ustawy wyniki oceny zgodności operacji z LSR oraz wyboru dokonanego przez radę LGD przekazywane są do podmiotów ubiegających się o wsparcie (w zakresie poszczególnych operacji) oraz zamieszczane są na stronie internetowej LGD (lista operacji zgodnych z LSR i lista operacji wybranych, w tym mieszczących się w limicie środków wskazanym w ogłoszeniu o naborze).

Zgodnie z art. 22 projektowanej ustawy od negatywnej oceny zgodności operacji z LSR, niezyskania przez operację minimalnej liczby punktów, której uzyskanie jest warunkiem wyboru operacji albo od wyniku wyboru, który powoduje, że operacja nie mieści się w limicie środków wskazanym w ogłoszeniu o naborze wniosków, podmiotowi ubiegającemu się o wsparcie na realizację operacji w ramach LSR przysługuje prawo wniesienia protestu. Zgodnie z art. 22 ust. 2–8 projektowanej ustawy zastosowanie mają w tym przypadku reguły wynikające z rozdziału 15 (procedura odwoławcza) ustawy w zakresie polityki spójności, z pewnymi modyfikacjami dotyczącymi m.in.:

- 1) terminu wniesienia tego protestu (ust. 2);
- 2) dodatkowego elementu, który zawierać musi protest (ust. 4 i ust. 8 pkt 2);
- 3) jednoznacznego wskazania podmiotu, który rozpatruje protest, oraz podmiotu, za pośrednictwem którego składany jest protest (ust. 5);
- 4) obowiązku niezwłocznego poinformowania właściwej instytucji (SW) przez LGD o wpłynięciu protestu (ust. 6);
- 5) niewstrzymywania (przez protest) przekazywania wniosków o wsparcie do zarządu województwa (ust. 7);
- 6) terminu weryfikacji protestu przez LGD (ust. 8 pkt 1);
- 7) przypadków, gdy zarząd województwa pozostawia protest bez rozpatrzenia, a sąd nie przekazuje sprawy do ponownego rozpatrzenia (ust. 8 pkt 3).

Zgodnie z art. 23 ust. 1 projektowanej ustawy wnioski wybrane zgodnie z art. 21 (wraz z dokumentacją dotyczącą wyboru), LGD przekazuje do właściwego zarządu województwa, który przeprowadza weryfikację warunków udzielenia wsparcia, zgodnie z przepisami dotyczącymi wsparcia z poszczególnych EFSI.

Zgodnie z art. 23 ust. 2 zarząd województwa wzywa LGD do uzupełnienia braków i złożenia wyjaśnień w zakresie przekazanych wniosków i dokumentacji związanej z wyborem operacji.

Zgodnie z art. 23 ust. 4 udzielanie wsparcia następuje zgodnie z przepisami regulującymi zasady wsparcia z udziałem poszczególnych funduszy EFSI (ustawa w zakresie polityki spójności, równoległe projektowana ustawa PROW 2014–2020 oraz przyszła ustawa EFMR), oczywiście pod warunkiem, że operacja spełnia warunki udzielenia tego wsparcia, a więc również jest wybrana zgodnie z art. 17 ust. 1 projektowanej ustawy. Jeśli jednak okaże się, że operacja nie spełnia tych warunków, zgodnie z art. 23 ust. 3 projektowanej ustawy, zarząd województwa informuje podmiot ubiegający się o wsparcie (wnioskodawcę) o odmowie tego wsparcia.

Zgodnie z art. 23 ust. 5 projektowanej ustawy wnioskodawcy wzywani są przez zarząd województwa do usunięcia braków lub poprawienia oczywistych omyłek, jednak zgodnie z art. 23 ust. 6 nie może to prowadzić do istotnej modyfikacji wniosku o udzielenie wsparcia, z kolei nieusunięcie przez wnioskodawcę braków skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

W art. 23 ust. 7 zawarto regulację, zgodnie z którą po upływie 6 miesięcy od dnia przekazania wniosków do właściwej instytucji okaże się, że nie ma możliwości udzielenia wsparcia operacjom wybranym, ale niemieszczącym się w limicie środków wskazanym w ogłoszeniu o naborze, tj. że w wyniku postępowań w stosunku do wniosków wybranych i mieszczących się w tym limicie nie zostały uwolnione środki pozwalające na wsparcie kolejnych na liście wniosków, właściwa instytucja informuje podmiot ubiegający się o wsparcie o braku dostępnych środków i pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia.

Projektowana ustawa nie reguluje wspólnych zasad mających zastosowanie do informowania podmiotu ubiegającego się o wsparcie o jego przyznaniu bądź odmowie ani środków odwoławczych w tym zakresie, stąd zgodnie z art. 3 ust. 3 projektowanej równoległe ustawy PROW 2014–2020, zgodnie z projektowanym nowym art. 30a ust. 3 ustawy w zakresie polityki spójności oraz zgodnie z przepisami przyszłej EFMR,

zastosowanie będą miały odpowiednie przepisy tych ustaw. W szczególności możliwość sądowej kontroli rozstrzygnięć zarządu województwa w zakresie udzielania wsparcia wynikać będzie z rozdziału 15 ustawy w zakresie polityki spójności (w przypadku EFS i EFRR) oraz art. 35 projektowanej równoległe ustawy PROW 2014–2020.

Projekt ustawy jest zgodny z przepisami Unii Europejskiej.

Projektowana ustawa nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym jej projekt nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt ustawy został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Ponadto projekt został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji oraz został zgłoszony do wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów.

<p><b>Nazwa projektu</b> Projekt ustawy o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności</p> <p><b>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące</b> Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju</p> <p><b>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu</b> Tadeusz Nalewajk, Podsekretarz Stanu w MRiRW</p> <p><b>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu</b> Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich MRiRW, tel. 22 623-18-42</p>	<p><b>Data sporządzenia</b> 23.01.2015 r.</p> <p><b>Źródło:</b> Prawo UE</p> <p><b>Nr w wykazie prac</b> UC148</p>
---	--

## OCENA SKUTKÓW REGULACJI

### 1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Brak krajowych przepisów ustawowych pozwalających na wprowadzenie do porządku prawnego regulacji niezbędnych do realizacji „rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” (RLKS), który z kolei umożliwi wdrożenie działania „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER” (działanie LEADER) w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014–2020 (PROW 2014–2020). Konieczność realizacji RLKS została wskazana w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320), zwanym dalej „rozporządzeniem nr 1303/2013”.

### 2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Utworzenie na gruncie prawa krajowego ram ustawowych do realizacji zadań z zakresu RLKS określonych w rozporządzeniu nr 1303/2013. Stworzenie regulacji prawnych dających podstawę wdrażania RLKS w szczególności poprzez określenie zadań oraz właściwości organów i jednostek organizacyjnych w zakresie dokonywania wyboru strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (LSR), stworzenie systemu instytucjonalnego i określenie szczegółowych zadań poszczególnych podmiotów, określenie procesu wyboru LSR oraz zasad nadzoru nad tym procesem, zasad realizacji RLKS oraz ich kontroli.

Projektowana ustawa nie reguluje kwestii dotyczących przyznawania pomocy ze środków poszczególnych Programów właściwych dla funduszy objętych instrumentem RLKS, pozostawiając tę kwestię do uregulowania w przepisach dotyczących tych Programów.

Stworzenie podstaw prawnych realizacji RLKS umożliwi dokonanie wyboru LSR oraz w szczególności wdrożenie działania LEADER w ramach PROW 2014–2020. Ponadto możliwa będzie realizacja LSR finansowanych ze środków wielu funduszy, nie tylko Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) objętych instrumentem RLKS.

### 3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Stanowienie przez pozostałe kraje członkowskie Unii Europejskiej (UE) wewnętrznych przepisów prawa na podstawie wskazanych w pkt 1 przepisów prawa unijnego trwa równoległe do procesu prowadzonego w Polsce. Biorąc pod uwagę fakt, że unijne rozporządzenia, stanowiące podstawę wdrażania programów rozwoju obszarów wiejskich, zostały opublikowane w grudniu 2013 r., trudno oczekiwać, aby wprowadzono już na ich podstawie odpowiednie regulacje prawne w porządku prawnym krajów członkowskich UE.

### 4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Podmioty zaangażowane w realizację RLKS – MRiRW, MiIR, samorządy województw, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR)	W zależności od szczegółowych rozwiązań $\geq 20$	Konsultacje z podmiotami zaangażowanymi we wdrażanie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 oraz MiIR	Wpływ na zatrudnienie i organizację tych podmiotów z uwagi na przypisane im zadania związane z zarządzaniem, wdrażaniem lub kontrolą RLKS, którym na wykonywanie ich zadań zostaną zapewnione środki w ramach poszczególnych Programów właściwych dla

			funduszy objętych instrumentem RLKS. Kwestia ta zostanie uregulowana w przepisach dotyczących tych Programów)
Lokalne grupy działania (LGD)	W zależności od wyników wyboru lokalnych strategii rozwoju $\geq 300$	Konsultacje z podmiotami zaangażowanymi we wdrażanie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność	Wpływ na zatrudnienie i organizację tych podmiotów z uwagi na przypisane im zadania związane z realizacją LSR
Wnioskodawcy ubiegający się o wybór LSR	Szczegółowe informacje na temat zasad wyboru LSR oraz jego realizacji zostaną doprecyzowane w przepisach wydanych na podstawie projektowanej regulacji	Rozporządzenie nr 1303/2013	Umożliwienie LGD realizacji LSR finansowanych ze środków wielu funduszy objętych instrumentem RLKS

### 5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został przesłany do konsultacji publicznych, uzgodnień i opiniowania stosownie do postanowień uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979).

W szczególności, poza członkami Rady Ministrów, Szefem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz Prezesem Rządowego Centrum Legislacji, projekt otrzymali: Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego, Krajowa Rada Sądownictwa, Naczelny Sąd Administracyjny, Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych, Agencja Rynku Rolnego, Agencja Nieruchomości Rolnych, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Prezes Urzędu Zamówień Publicznych, Pełnomocnik Rządu do Spraw Zwalczania Nieprawidłowości Finansowych na Szkodę Rzeczypospolitej Polskiej lub Unii Europejskiej, Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa oraz samorządy województw.

Ponadto projekt został przekazany również do: Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, Sekretariatu Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Związku Zawodowego Rolnictwa „Samoobrona”, Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych, Federacji Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników, Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych, Krajowej Rady Izb Rolniczych, Krajowej Izby Gospodarczej: Komitet Rolnictwa i Obrotu Rolnego, Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”, Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich, Krajowej Rady Spółdzielczej, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Związku Zawodowego Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”, Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa w RP, Krajowego Związku Rewizyjnego Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych; Rady Gospodarki Żywnościowej, Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”, Związku Rzemiosła Polskiego, Business Centre Club, Forum Związków Zawodowych, Związku Zawodowego Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”, Związku Polskich Plantatorów Chmielu, Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej, Związku Zawodowego Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”, Krajowego Związku Grup Producentów Rolnych, Rady Działalności Pożytku Publicznego.

W ramach konsultacji publicznych swoje stanowisko przedstawiły następujące podmioty: Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich, Krajowa Rada Izb Rolniczych, Dolnośląska Sieć Partnerstw LGD, Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dorzecze Mleczki”, Fundacja Partnerstwo Dorzecze Słupi, Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Krajny i Pałuk”, Kujawsko-Pomorska Sieć LEADER, Podlaska Sieć Lokalnych Grup Działania, Polska Sieć LGD Federacja Regionalnych Sieci LGD, Związek Stowarzyszeń Pomorska Sieć Leader.

Opinię przedstawiły także: Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz samorządy województw.

### 6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)	
<b>Dochody ogółem</b>													
budżet środków europejskich													
budżet państwa													
JST													



pozostałe jednostki (oddzielnie)												
<b>Wydatki ogółem</b>												
budżet środków europejskich												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
<b>Saldo ogółem (dochody – wydatki)</b>												
budżet środków europejskich												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania	Projekt ustawy nie wymaga określenia źródeł finansowania wobec neutralności w zakresie dochodów i wydatków jednostek sektora finansów publicznych.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Wprowadzanie projektu przewiduje wspólne zasady mające zastosowanie do wsparcia udzielanego z udziałem poszczególnych funduszy UE, jednak podstawą udzielania tego wsparcia będą odrębne ustawy, tj.:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. poz. 1146), zwana dalej „ustawą w zakresie polityki spójności”, w odniesieniu do pomocy udzielanej w ramach regionalnych programów operacyjnych finansowanych przez Europejski Fundusz Społeczny i Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego;</li> <li>2) projektowana ustawa o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, zwana dalej „ustawą PROW 2014–2020”, oraz</li> <li>3) projektowana ustawa o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, zwana dalej „ustawą EFMR”.</li> </ol> <p>Tym samym projekt ustawy nie powoduje skutków finansowych dla jednostek sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, polegających na zwiększeniu wydatków lub zmniejszeniu dochodów tych jednostek w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów bądź przepisów projektowanych ale odrębnych ustaw.</p> <p>Mając na uwadze projekty programów operacyjnych i programu rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014–2020, na realizację RLKS planuje przeznaczyć się:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – 434 416 805 euro wkładu z EFRROW oraz 248 324 614 euro krajowego wkładu publicznego – kwoty uwzględnione w OSR projektowanej równoległej ustawie PROW 2014–2020;</li> <li>2) w ramach Programu Operacyjnego „Rybnictwo i Morze” – 79 700 000 euro wkładu z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR) oraz 14 064 705,88 euro krajowego wkładu publicznego – kwoty, które powinny być uwzględnione w OSR projektu ustawy EFMR;</li> <li>3) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020 – 89 623 551 euro, w tym 49 854 560 euro z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz 39 768 991 euro z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) – kwoty uwzględnione w OSR projektu ustawy w zakresie polityki spójności;</li> <li>4) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014–2020 – 58 960 000 euro, w tym 28 960 000 euro z EFS oraz 30 000 000 euro z EFRR – kwoty uwzględnione w OSR projektu ustawy w zakresie polityki spójności.</li> </ol> <p>Z kolei w ramach poprzedniej perspektywy finansowej Unii Europejskiej (2007–2013) na wsparcie realizowane według metody LEADER (będącej podstawą RLKS) przewidziano 787 500 000 euro, w tym 630 000 000 euro wkładu EFRROW w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 oraz 253 429 963 euro, w tym 190 072 472 euro wkładu Europejskiego Funduszu Rybackiego w ramach Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013”.</p>											

Mając na uwadze, że RLKS realizowany jest w ramach poszczególnych programów (których projekty nie zostały jeszcze przyjęte przez Komisję Europejską), jednak poprzez LSR wdrażane w okresie wieloletnim (o nieznanym obecnie rozkładzie wsparcia w poszczególnych latach), niemożliwe jest przedstawienie skwantyfikowanych skutków w okresie 10 lat od wejścia w życie projektowanych regulacji.

W ramach RLKS ze środków EFS realizowane będą działania w zakresie:

- 1) dostępu do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspierania mobilności pracowników;
- 2) aktywnego włączenia, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększania szans na zatrudnienie;
- 3) ułatwiania dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym;
- 4) wspierania przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia.

Ze środków EFRR realizowane będą działania w zakresie wspierania rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich.

Z udziałem środków EFRROW realizowane będą przedsięwzięcia mające na celu:

- 1) wspieranie włączenia społecznego, ograniczania ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich;
- 2) poprawę konkurencyjności głównych producentów w drodze lepszego ich zintegrowania z łańcuchem rolno-spożywczym poprzez systemy zapewnienia jakości, dodawanie wartości do produktów rolnych, promocję na rynkach lokalnych i krótkie cykle dostaw, grupy i organizacje producentów i organizacje międzybranżowe; w ramach podejścia LEADER wspierane będą operacje z zakresu małego przetwórstwa oraz tworzenie sieci w zakresie utworzenia krótkich łańcuchów dostaw i rynków lokalnych oraz działań promocyjnych i marketingowych;
- 3) ułatwiania różnicowania działalności, zakładania i rozwoju małych przedsiębiorstw i tworzenia miejsc pracy; w ramach podejścia LEADER realizowane będą operacje w zakresie przedsiębiorczości, a także inwestycje w infrastrukturę do świadczenia usług dla ludności (techniczną, w zakresie turystyki, rekreacji, kultury, dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego);
- 4) zwiększania dostępności technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) na obszarach wiejskich oraz podnoszenia poziomu korzystania z nich i poprawiania ich jakości; w ramach podejścia LEADER wspierane będą operacje z zakresu wykorzystania technologii informacyjnych w rozwoju pozarolniczych miejsc pracy czy udostępniania zasobów kulturowych, przyrodniczych i turystycznych obszarów wiejskich.

Z udziałem środków EFMR realizowane będą przedsięwzięcia mające na celu:

- 1) promowanie wzrostu gospodarczego, włączenia społecznego, tworzenia miejsc pracy oraz wspieranie mobilności na rynku pracy w społecznościach obszarów przybrzeżnych i śródlądowych zależnych od rybołówstwa i akwakultury oraz
- 2) różnicowanie działalności związanej z rybołówstwem również w kierunku innych sektorów gospodarki morskiej.

Źródłem finansowania zadań wykonywanych w ramach RLKS przez właściwe instytucje jest Pomoc techniczna właściwych funduszy EFSI. W przypadku EFRROW mechanizm finansowania zadań delegowanych do samorządów województwa w ramach PROW 2014–2020 będzie analogiczny do przypadku PROW 2007–2013 i polegać będzie na wyprzedzającym finansowaniu wydatków kwalifikowalnych ze środków publicznych. W związku z tym, jak określono w OSR równoległe projektowanej ustawy PROW 2014–2020, w projektowanej ustawie o finansowaniu wspólnej polityki rolnej zostaną wprowadzone odpowiednie przepisy w tym zakresie.

Powyższe wyjaśnienia mają również zastosowanie do pkt 7 OSR.

<b>7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe</b>								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Stworzenie podstaw prawnych do wdrożenia RLKS będzie miało pośredni pozytywny wpływ na sektor mikro i małych przedsiębiorstw oraz gospodarstwa rolne poprzez umożliwienie wdrażania lokalnych strategii rozwoju, realizujących m.in. działania wspierające rozwój małego przetwórstwa i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Stworzenie podstaw prawnych do wdrożenia RLKS będzie miało pośredni pozytywny wpływ na obywateli oraz gospodarstwa domowe poprzez umożliwienie wdrażania lokalnych strategii rozwoju, realizujących m.in. działania aktywizujące społeczność lokalną obszarów wiejskich oraz działania wpływające na wzrost poziomu jakości życia na obszarach wiejskich. Zgodnie z założeniami PROW 2014–2020 planuje się, że lokalnymi strategiami rozwoju, w ramach których wspierany będzie RLKS z udziałem środków EFRROW, objęty zostanie obszar zamieszkały przez ponad 80% mieszkańców Polski, wyłączając z tego mieszkańców miast o liczbie ludności większej niż 20 tys.						
Niemierzalne								
	(dodaj/usuń)							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								
<b>8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu</b>								
X nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				<input type="checkbox"/> tak <input type="checkbox"/> nie <input type="checkbox"/> nie dotyczy				
<input type="checkbox"/> zmniejszenie liczby dokumentów <input type="checkbox"/> zmniejszenie liczby procedur <input type="checkbox"/> skrócenie czasu na załatwienie sprawy <input type="checkbox"/> inne:				<input type="checkbox"/> zwiększenie liczby dokumentów <input type="checkbox"/> zwiększenie liczby procedur <input type="checkbox"/> wydłużenie czasu na załatwienie sprawy <input type="checkbox"/> inne:				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.				<input type="checkbox"/> tak <input type="checkbox"/> nie <input type="checkbox"/> nie dotyczy				
Komentarz:								

<b>9. Wpływ na rynek pracy</b>		
<p>Wejście w życie projektowanej ustawy poprzez stworzenie podstaw wdrażania instrumentu RLKS będzie miało pozytywny wpływ na rynek pracy przez m.in. aktywizację mieszkańców obszarów wiejskich w ramach realizacji lokalnych strategii rozwoju.</p> <p>Zgodnie z PROW 2014–2020 zakłada się, że w ramach działania LEADER utworzonych zostanie ok. 5 900 miejsc pracy.</p>		
<b>10. Wpływ na pozostałe obszary</b>		
<input type="checkbox"/> środowisko naturalne <input checked="" type="checkbox"/> sytuacja i rozwój regionalny <input type="checkbox"/> inne:	<input type="checkbox"/> demografia <input type="checkbox"/> mienie państwowe	<input type="checkbox"/> informatyzacja <input type="checkbox"/> zdrowie
Omówienie wpływu	<p>Realizacja RLKS przyczyni się do rozwoju regionalnego zgodnie z jego specyfiką, ponieważ w ramach tego instrumentu realizowane będą lokalne strategie rozwoju przygotowywane przez społeczności lokalne i zawierające analizę obszaru, jego słabych i mocnych stron oraz propozycje działań mających na celu jego rozwój. Dodatkowo RLKS przyczyni się do aktywizacji mieszkańców poprzez ich aktywny udział w projektowaniu rozwoju i realizowaniu projektów.</p>	
<b>11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego</b>		
<b>12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?</b>		
<p>Wejście w życie projektowanej ustawy stworzy podstawy prawne wdrożenia RLKS, przyczyniając się tym samym do realizacji przyjętych m.in. w PROW 2014–2020 założeń. Ewaluację PROW 2014–2020, a także innych programów operacyjnych organizuje się na bazie wieloletniej i obejmuje ona okres 2014–2023. Ewaluacja prowadzona będzie zgodnie ze wspólnym systemem monitorowania i oceny opracowywanym wspólnie przez Komisję i państwa członkowskie i przyjętym przez KE w drodze aktu wykonawczego. Wykonana zostanie ocena <i>ex ante</i> oraz ocena <i>ex post</i> Programu. Ponadto realizowane będą ewaluacje zgodnie z zawartym w Programie Planem Ewaluacji.</p> <p>Zgodnie z art. 49 rozporządzenia ramowego oraz art. 72 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 487), instytucja zarządzająca oraz komitet monitorujący monitorują jakość realizacji programu poprzez wskaźniki finansowe oraz wskaźniki produktów i celów.</p> <p>Wskaźniki monitorowania zostaną zdefiniowane dla programów w systemie monitorowania i ewaluacji określonym na poziomie unijnym, przy uwzględnieniu ich specyfiki.</p>		
<b>13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)</b>		
<p>Umowa partnerstwa – <a href="http://www.mir.gov.pl/fundusze/Fundusze_Europejskie_2014_2020/Programowanie_2014_2020/Umowa_partnerstwa/Documents/UP_pl.pdf">http://www.mir.gov.pl/fundusze/Fundusze_Europejskie_2014_2020/Programowanie_2014_2020/Umowa_partnerstwa/Documents/UP_pl.pdf</a></p> <p>PROW 2014–2020 – <a href="http://www.minrol.gov.pl/Wsparcie-rolnictwa-i-rybolowstwa/PROW-2014-2020">http://www.minrol.gov.pl/Wsparcie-rolnictwa-i-rybolowstwa/PROW-2014-2020</a></p> <p>Raport z badania Ocena funkcjonowania LGD realizujących LSR w ramach PROW 2007–2013 – <a href="http://www.google.pl/url?sa=t&amp;rct=j&amp;q=&amp;esrc=s&amp;source=web&amp;cd=1&amp;ved=0CCAQFjAA&amp;url=http%3A%2F%2Fwww.minrol.gov.pl%2Fcontent%2Fdownload%2F37011%2F206108%2Fversion%2F1%2Ffile%2FRaport_LGD_i_studia_przypadku_20092012.pdf&amp;ei=iuPJVNC1Isz9UqDIgYAH&amp;usg=AFQjCNE7njV8Drj6_a7Vn32WMMuy3wZX3w&amp;bvm=bv.84607526,d.d24">http://www.google.pl/url?sa=t&amp;rct=j&amp;q=&amp;esrc=s&amp;source=web&amp;cd=1&amp;ved=0CCAQFjAA&amp;url=http%3A%2F%2Fwww.minrol.gov.pl%2Fcontent%2Fdownload%2F37011%2F206108%2Fversion%2F1%2Ffile%2FRaport_LGD_i_studia_przypadku_20092012.pdf&amp;ei=iuPJVNC1Isz9UqDIgYAH&amp;usg=AFQjCNE7njV8Drj6_a7Vn32WMMuy3wZX3w&amp;bvm=bv.84607526,d.d24</a></p> <p>Projekt Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze – <a href="http://www.minrol.gov.pl/Wsparcie-rolnictwa-i-rybolowstwa/PO-RYBY-2014-2020">http://www.minrol.gov.pl/Wsparcie-rolnictwa-i-rybolowstwa/PO-RYBY-2014-2020</a></p> <p>Zasady realizacji instrumentu Rozwój lokalny kierowany przez społeczność w Polsce – <a href="http://www.google.pl/url?sa=t&amp;rct=j&amp;q=&amp;esrc=s&amp;source=web&amp;cd=1&amp;ved=0CCAQFjAA&amp;url=http%3A%2F%2Fwww.minrol.gov.pl%2Fcontent%2Fdownload%2F47000%2F258710%2Fversion%2F1%2Ffile%2FZASADY_REALIZACJI_RLKS_02_04_2014.pdf&amp;ei=3-TJVPiJHMH5yQPWpoK4Aw&amp;usg=AFQjCNEWwemG4Y-BwpREXH2MTLraz7DmEg&amp;bvm=bv.84607526,d.bGQ">http://www.google.pl/url?sa=t&amp;rct=j&amp;q=&amp;esrc=s&amp;source=web&amp;cd=1&amp;ved=0CCAQFjAA&amp;url=http%3A%2F%2Fwww.minrol.gov.pl%2Fcontent%2Fdownload%2F47000%2F258710%2Fversion%2F1%2Ffile%2FZASADY_REALIZACJI_RLKS_02_04_2014.pdf&amp;ei=3-TJVPiJHMH5yQPWpoK4Aw&amp;usg=AFQjCNEWwemG4Y-BwpREXH2MTLraz7DmEg&amp;bvm=bv.84607526,d.bGQ</a></p>		